

Základy Európskej únie

Základy domu sú dôležité, majú byť pevné, na nich predsa bude stáť celá ďalšia viditeľná stavba. Je dosť nebezpečné, ak obyvatelia domu zabúdajú na význam a stabilitu základov. Bez nich sa dom môže zrútiť.

Základy Európy sú predovšetkým kresťanské. Ešte aj dnes 52% občanov členských štátov Únie verí v Boha a 27% verí v nejaký druh duchovnej sily. Európski kresťania svoj vzťah k Bohu prežívajú už 2000 rokov. Niektorí skvostným, iní formálnym až biednym spôsobom. Napriek tomu, o ľuďoch žijúcich na našom kontinente, nemôžeme povedať nič výraznejšie ako to, že Európa bola a zatiaľ je kresťanská.

Keď sa v stredoveku objavovali snahy o zjednotenie európskych štátov, ich prvotným cieľom bola obrana Európy pred islamským nebezpečenstvom. Stredoveký Európan vlastne ani pojem Európa nepoužíval, namiesto toho sa skôr používalo označenie Christianitas – kresťanstvo. Dlhé stáročia boli pojmy Európa a kresťanstvo akoby dvoma rukami jednej osoby. Európska literatúra, hudba, písomníctvo, maliarstvo, architektúra to tak vnímali a doteraz o tom vydávajú svedectvo. Väčšinou priaznivé.

Ak by sme odstránili z pohľadníc miest a dedín kostoly, zrazu by sme nevedeli, načo sa vlastne pozeráme. Chrám, kaplnka, kalvária, kríž v chotári, kláštor, veža s krížom sú jasnými a zreteľnými orientačnými bodmi na cestách dejín Európy. V Liptove nájdeme nielen Aquapark Tatrallandia, ale môžeme tu objaviť aj staré poctivé názvy - Liptovský Svätý Mikuláš, Liptovský Svätý Ján, Liptovský Svätý Peter, Liptovský Svätý Ondrej, Liptovský Svätý Michal, Liptovský Svätý Štefan, Liptovská Svätá Mara, Liptovská Svätá Anna, Svätý Kríž. To je kresťanstvo, či nie?

Keď sa rozbehli práce na Ústave Európskej únie, európski biskupi žiadali, aby sa v preambule ústavy objavila

zmienka o kresťanstve. Do Európskej ústavy sa však zmienka o našich kresťanských koreňoch nezmestila. Francúzsky minister zahraničných vecí Barnier pyšne vysvetlil: „EÚ nie je nijaký kresťansko-židovský klub.“ Toto vyhlásenie vedie k otázkam – akým klubom je teda EÚ, na akých hodnotách sa chce rozvíjať, čie záujmy chce obhajovať? Môžu budovatelia Únie len tak škrtnúť príbehy miliónov kresťanov a ich dvetisícročnú históriu? Postoj Francúzska odsúdil poľský publicista Adam Krzeminski: „Takmer dogmatické vytlačanie všetkého náboženského Francúzmi, znetvoruje európske dejiny.“ Ale neohovárajte všetkých Francúzov. Parížsky kardinál židovského pôvodu Jean-Marie Lustiger označil kresťanskú vieru za genetický princíp jednoty Európy. Nazval paradoxom skutočnosť, že zatiaľ čo bývalé komunistické Rusko znovu nachádza svoju historickú identitu v pravoslávnom kresťanstve, západná Európa nechce spomenúť Boha v ústave. V súvislosti s ústavou Európskej únie povedal: „Pri zmienke o Bohu nejde o vedľajšiu vec, kladie si otázku, či EÚ ide skutočne o Európu, alebo len o zónu voľného obchodu.“

Mimochodom, viete kto sú skutoční otcovia zjednotenej Európy? Boli to ozajstné osobnosti, politici, ktorí rozumeli tragickým okolnostiam svojej doby a mali jasné vízie európskej budúcnosti. Základy spoločnej Európy vybudovali traja katolíci - Konrád Adenauer, Robert Schuman a Alcide De Gasperi.

Konrád Adenauer (1876 – 1967) sa narodil v katolíckej rodine, vyštudoval právo a ekonómiu. V rokoch 1917 – 1933 bol starostom Kolína. Počas vojny bol niekoľkokrát zatknutý, ocitol sa bez práce, domova a príjmu. Spoliehal sa len na pomoc priateľov a cirkvi. V máji 1945 bol opätovne zvolený za

starostu Kolína. K jeho zásluhám patrí najmä dohoda so Sovietskym Zväzom o prepustení nemeckých vojnových zajatcov (1955). Adenauer sa stal prvým kancelárom Spolkovej republiky Nemecko. Uvedomoval si, že mier sa dá dosiahnuť jedine v zjednotenej Európe. Udržiaval blízky vzťah s francúzskym prezidentom, praktizujúcim katolíkom, Charlesom de Gaulleom. V roku 1963 podpísali zmluvu o priateľstve a tá sa stala významným bodom na ceste k európskej integrácii. Adenauer je významnou postavou európskej histórie. V roku 2003 ho vyhlásili za najväčšieho Nemca všetkých čias.

Róbert Schuman (1886 – 1963) je ďalší zakladateľ zjednotenej Európy. Adenauer o ňom povedal, že je svätý človek. Mal pravdu. Schuman bol hlboko veriacim katolíkom. Po mnohých drámach, ktoré prežila jeho rodina, sa chcel stať kňazom. Priatelia ho však presviedčali, že svätci XX. storočia sa obliekajú svätsky a svet potrebuje angažovaných svätcov. Schuman sa každé ráno zúčastnil na sv. omši. Vyštudoval právo. Počas vojny sa aktívne zapájal do francúzskeho odboja. V roku 1940 bol zatknutý hitlerovcami a uväznený. Podarilo sa mu však uniknúť deportácii do koncentračného tábora. Ukrýval sa v kláštoroch na území Francúzska. Po vojne sa Schuman stal kľúčovou postavou francúzskej politiky. Chápal, že zmierenie s Nemeckom môže položiť základy zjednotenej Európy. V rokoch 1958 – 1960 bol prvým predsedom Európskeho parlamentu. Pri odchode z úradu dostal titul „otec Európy“. Robert Schuman zomrel 4. septembra 1963. Krátko po jeho smrti sa začali zhromažďovať materiály na beatifikačný proces. Jeho listy a prednášky na tému duchovno-kultúrnej, politickej a ekonomickej výstavby Európy sú stále aktuálne. V roku 1990 sa začal proces jeho blahorečenia. Schuman vo svojej poslednej knihe napísal: „Demokracia ďakuje za svoj zrod kresťanstvu.“

Alcide De Gasperi (1881 – 1954) bol významným talianskym politikom

20. storočia. Rozvíjal sa v duchovnom, ale aj v spoločenskom a kultúrnom rozmere. V čase I. svetovej vojny pomáhal ľuďom, živil ich z vlastných prostriedkov. Neskôr ako odporca fašizmu bol odsúdený na štyri roky väzenia. V liste z väzenia píše žene: „Prináša mi úľavu, že moje dcéry v tom istom čase skladajú ruky k modlitbe ruženca ako ja. Vtedy sme spolu.“ Na základe intervencie Pia XII. ho po troch rokoch prepustili. Azyl našiel vo Vatikáne. Po vojne bol premiérom Talianska a zastával aj ministerské posty. De Gasperi bol nadšeným zástancom medzinárodnej spolupráce. Spolu so Schumanom a Adenauerom bol hlavným konštruktérom projektu európskej integrácie.

Maria Romana de Gasperi o svojom otcovi hovorí: „Jeho rozhodnutia boli premodlené. Otec na jednaniach vlády a Rady Európy mal stále vedľa seba Sväté Písmo. Pred podpisom Atlantického paktu sa modlil celú noc. Ideu Európskej Únie budoval na Bohu. Dnes je to matematika. Európa nemá dušu, a politici nemajú nadšenie otcov Európy, nadšenie pre boj o idey, dobro ľudí. O takej Európe otec nesníval. Európe je potrebné osviežiť pamäť! Veď kto dnes v Európskom parlamente pamätá na to, že otcov EÚ, najmä Róberta Schumana, Alcide de Gasperiho, Konráda Adenauer i Jeana Moneta, inšpirovali evanjelia, že budovali Európu na kresťanstve? Schuman a De Gasperi sú kandidáti oltára. O tom na stránkach Európskeho parlamentu v rubrike „životopisy otcov zakladateľov“ niet ani zmienky.“

De Gasperi zomrel v roku 1954. Krátko po jeho smrti sa začala šíriť mienka o jeho svätosti. Tento názor zdieľal aj pápež Ján XXIII. S hrdosťou môžeme konštatovať, že Robert Schuman a Alcide de Gasperi sú v katolíckej cirkvi kandidátmi blahorečenia.

Ak stavba nie je previazaná so základmi, nemôže byť funkčná. Ak si dnešní reprezentanti Európskej únie nevšímajú kresťanské základy svojich predchodcov, aká bude naša perspektíva? Našu minulosť, jej osobnosti a tradície už nezmeníme. Môžeme však oveľa viac dbať na to, aby sme porozumeli ich hodnotám a odkazu. Kresťanstvo je nielen historickou realitou, ale aj hodnotovou motiváciou a perspektívou pre náš kontinent. Kresťania by sa zrejme nemali snažiť o rozbitie únie. Únia by však tiež nemala ignorovať kresťanstvo a hodnoty Evanjelia.

Stanislav Šverha

Kronika

Rok 2010

- od 1. januára 2010 kostol sv. Kataríny riadi pani Mirka Pačesová. Nebude sa už riadiť z porady, ale veriaci sa skladajú po 10 eur na rodinu a tak sa bude vyplácať žena, ktorá bude riadiť kostol.

8. 1. – zasadanie farskej rady, kde sa odsúhlasilo odovzdanie lesa na Suche, ktorý mal v užívaní Urbár. Za správcu sme požiadali Ing. Róberta Majerčiaka.

- 5. Jubilejný „Kresťanský ples“ – rozdelili sa úlohy

16. 1. 2010 – 5. „Kresťanský ples“ – program pripravila mládež. Účasť dobrá – asi 80 ľudí. Program výborný – uvádzali Mirka Glončáková a Barborka Lásáková. Hrali – Erik Kuna, Marek Grúň, Michal Kojš, Peter Šrôba, Pavol Tkáč, Mirka Kmeťová ml., Ivana Klepáčová, Marek Hulej, Patrik Martinák.

29. 1. 2010 – náuka birmovancov – dopadla zle, lebo pán farár prišiel na sv. omšu a v kostole bolo asi 6 ľudí. Babky prestali chodiť do kostola, lebo sa sťažujú na birmovancov, že vyrušujú, a tak neboli v kostole a bolo aj pár birmovancov. Keď už bola začatá sv. omša, asi 3 minúty, tak birmovanci prišli v skupine. Pán farár sa nahneval a povedal, že náuka dnes nebude, ale v soboru ráno o 8.00 h. V sobotu býva ráno sv. omša o 8.00 h.

13. 2. 2010 – Krížová cesta o 17.00 h – viedli ju birmovanci. Každý birmovanec mal 2 stanice krížovej cesty s vlastným rozjímaním. Po sv. omši zasadanie farskej rady, kde bol na programe plán a rozpočet na rok 2010.

5. 3. 2010 – zomrel náhle vo veku 65 rokov Ján Lasák.

15. 3. – vydaný mimoriadny „Katarínsky hlas“.

V našom kostole na požiadanie riaditeľky ZŠ, pani Rypákovskej sa konal chrámový koncert. Tvorili ho dvaja sopraniisti za doprovodu hudby. Bolo to pekné, s tematikou k pôstu. Zúčastnili sa ho žiaci ZŠ aj naši veriaci.

20. 3. – krížová cesta – viedol pán farár svojimi slovami veľmi pekne.

20. 3. – zasadanie farskej rady, kde členovia hospodárskej rady súhlasili s novými voľbami farskej rady na 5 rokov.

Celú veľkonočnú oktávu chodilo málo ľudí do kostola.

Počasie rok 2010 – január začal daždivo, do 10. 1. mrholilo – poľadovica, ale také počasie bolo len na Liptove. V okolí Zvolena hlásili záplavy. Bez snehu bol skoro celý január, len 25. 1. začal padať sneh a v nedeľu 31. 1. bola fujavica, fúkal studený vietor. Počasie vo februári

celkom dobré – bez snehu. Marec tiež celkom dobré počasie – teplo, bez snehu. Apríl sa začal teplom, ale po Veľkej noci sa ochladilo, sem tam sprchlo, ale je zima. Na Veľkonočnú nedeľu 4. 4. 2010 bolo pekne a potom väčšinou dážď. Ku koncu apríla po 20-tom teplo a slnečno.

8. 4. 2010 zomrel 76-ročný Ján Mataj.

11. 4. – Nedeľa Božieho milosrdenstva. Prvé sv. prijímanie – 5 detí: Peter Klepáč, Nicolas Ogorek, Kristína Ondrejková, Tatiana Kunová, Simona Tylková. Bola pokrstená a prijala sviatosti prijímania a birmovku aj Silvia Tylková.

13. 4. 2010 – prišli na 2 dni reštauratori, robili fresky za oltárom, pracovali 26. a 27. 4. 2010 a ešte 2 dni začiatkom mája.

18. 4. 2010 – prvé kolo volieb hospodárskej rady.

2. 5. 2010 – druhé kolo volieb hospodárskej rady – boli zvolené Júlia Gromská a Dana Grúňová.

Galicová A.

Pohoda neprichádza k nám, ona sa tvorí v nás

Leto je tou časťou roka, na ktorú sa teší drvivá väčšina ľudí. Ide o obdobie späté s príjemným slnečným počasím, s vytúženým časom prázdnin a dovoleníek, s návštevou rôznych podujatí, s chvíľami najrozmanitejších letných radovánok. Letné dni sú jednoducho pre mnohých ideálnym priestorom na oddych, relax a zábavu. Cieľom je užiť si pár sladkých okamihov žiadanej pohody, ktorá je v hektickom svete dneška čoraz vzácnejšou.

Pohoda ale neprichádza len tak, sama od seba, ako sa viacerí mylne domnievajú. Nepríde na zavolanie, nezaklope nám na dvere a nepovie nám „Tu som, tu ma máte!“ Pohoda totiž neprichádza zvonka, ale vytvárame si ju my sami. Je dielom nášho vnútorného nastavenia, ktoré ovplyvňuje všetky vzťahy s naším okolím. Je otázkou inštalácie vhodného softvéru, na princípoch ktorého človek funguje, vníma tento svet a usmerňuje svoj život. Je tak súčasne záležitosťou voľby, teda nášho vlastného rozhodnutia.

Správna voľba – to správne nastavenie duše, srdca a mysle - tým pádom môže znamenať, že prežijeme nielen pohodové leto, ale aj pohodový celý rok, prípadne celý život.

Alebo je to celé (trochu) inak?!

LG

Duchovný život našej farnosti (pokračovanie)

Skončil sa I. polrok kalendárneho, ale i cirkevného roka, ktorý je až do 20.11.2016 Svätým rokom milosrdenstva. Ako sme tento polrok prežili a si ho zasvätili po duchovnej stránke?

Ako každý rok, bola na začiatku roka, na sviatok Troch Kráľov posviacka domov (koleda), ktoré boli nahlásené u p. kostolníčky.

Deň predtým 5.1.2016, po dohode so správcom Mlynov Oblazy p. Ing. Petrášom z Bratislavy a našim vdp. farárom, po prvý raz sa konala posviacka aj v tejto časti Kvačian. Keďže náš vdp. farár je športovec, bývalý duchovný u vojakov, vybral sa o 11.30 hod. Kvačianskou dolinou so skupinou asi 80 veriacich vrátane cudzích do Mlynov, kde bola o 13.00 hod. sv. omša. Všetko už bolo správcom v prvom mlyne (Gejdošovskom) pripravené. I keď sa všetci dnu nedostali, ale aspoň počuli. Všetkým sa táto sv. omša páčila, chválili si ju a zažili pekný duchovný zážitok.

10. januára, (nedeľa Krstu Krista Pána) sme o 15.00 hod. mali v kostole vianočný koncert pod vedením p. riaditeľa zo ZUŠ p. Rašiho z Lipt. Mikuláša. Pozval ho vdp. farár, nakoľko je s ním dobrý priateľ. Už sme mali pár koncertov v kostole, ale takýto veľký ešte nie. Bolo ich asi 50 účinkujúcich. Návštevnosť bola tiež veľká, plný kostol. Po vystúpení sme im pripravili malé posedenie v jedálni ZŠ.

11. februára – svetový deň chorých. V tento deň dostali po sv. omši všetci, ktorí dosiahli vek 60 rokov a prijali sviatosť zmierenia a sv. prijímanie, pomazanie nemocných. V prípade ohrozenia života mohli prijať toto pomazanie aj mladší ako 60 rokov. Miništrant všetkým, ktorí prijali túto sviatosť dával malú pozornosť (cukríčky TIK-TAK).

12. februára v piatok bola prvá krížová cesta pol hodinu pred sv. omšou. Viedol ju vdp. farár a bola venovaná pre mužov. V neprítomnosti vdp. farára, krížové cesty viedla p. Harychová. Boli rôzne, za chorých, k Sedembolestnej Panne Márii, k Božiemu milosrdenstvu, za deti, za manželov, za kňazov a za ženy a matky.

13. marca bola smrtná nedeľa. Pred sv. omšou bola fatimská pobožnosť a krížová cesta sa konala o 14.00 hod. hore Kvačianskou dolinou až po Veľký Roháč, kde bola posledná stanica a bol tam vysvätený aj kríž, ktorý tam stojí. K nemu sa položila kytica bielych kvetov, ktoré venovala naša farská charita. Jednotlivé zastavenia boli s vdp. farárom vopred označené kriedou. Prvé bolo na zastávke pri družstve a ostatné v doline po stromoch. V sobotu budúci birmovanci (dievčatá) tam boli popripínať obrázky. Krížovú cestu viedol vdp. farár a niesť kríž sa striedali chlapci a chlapi. Krížová cesta bola k Božiemu milosrdenstvu z Katolíckych novín č.9. Zúčastnených bolo asi 70 ľudí. Keďže to bolo na internete našej stránky, pridružili sa aj cudzí veriaci. Bolo zimné obdobie, fúkal vietor, pre všetkých zúčastnených bola pekná ozajstná krížová cesta. Pre starších bola v tento deň krížová cesta o tej istej hodine v kostole a bola obetovaná za starých ľudí a za tých, ktorí ich opatrujú. Po krížovej ceste sme sa pomodlili litánie k sv. Jozefovi a po nich korunku k Božiemu milosrdenstvu.

Keďže 13.marca v našej farnosti býva vyložená Sviatosť oltárna, mal každý možnosť až do 17.00 hod. sa pokloniť k Pánovi Ježišovi. Tí, čo sa vracali z doliny, mnohí sa tiež prišli pokloniť. Bola to nedeľa, akú Kvačanci, tak duchovne

Nový rok v Oblazoch

Vianočný koncert v kostole

Krížová cesta do Kvačianskej doliny

Púť do Poľska - Čenštochova

v pôste ešte nezažili. Všetko vďaka nášmu vdp. farárovi.

Od 21. marca bol Veľký týždeň. Pred ním v sobotu bola Veľkonočná spoveď, kedy si myslím, že väčšina veriacich prijali sviatosť zmierenia a tak sa pripravili na najväčšie sviatky v roku. Vďaka patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľali na príprave, výzdobe a slávení týchto sviatkov.

Prvú sobotu v mesiaci apríli i ďalšie prvé soboty v máji a júni, sa niektoré ženy zúčastnili na Mariánskom večeradle v Lipt. Mikuláši a zároveň si vykonali návštevu kostola, ktorý patrí medzi kostoly na Slovensku, kde je Brána milosrdenstva.

23.apríla (v sobotu) sa 3 farničky zúčastnili púte na Turzovku, kde bolo stretnutie veriacich zo Slovenska, z Čiech i z Moravy, ctiteľov Medžugorskej Panny Márie. Doobeda bola sv. omša v Bazilike na Hore Živčák, kde zazneli po sv. omši rôzne svedectvá, modlitby, sv. ruženec a korunka Božieho milosrdenstva.

1. mája bolo Prvé sväté prijímanie, ktoré prijalo 9 detí – Parížeková Tamarka, Chlebková Zuzka, Tkáčová Karolínka, Galicová Ninka, Kustrová Vaneska, Fričová Lilianka, Urbanová Sofka, Mliečko Rastík a Štefaniak Tobiasko. Deti boli vzorne pripravené. Všetkých zaujala pekná výzdoba.

Od 5.mája sa začal modliť deviatnik k Duchu Svätému. Najskôr boli 15 min. pred sv. omšou spievané litánie k Panne Márii (loretánske), nakoľko mesiac máj je zasvätený k Panne Márii a po nej sa modlil vdp. farár deviatnik. Prvoprijímajúce deti chodili prvý týždeň oblečené ako boli v nedeľu, v bielych šatách.

8.mája - Deň matiek v kostole na začiatku sv. omše vdp. farár pozdravil všetky matky. Počas sv. omše spieval detský a dospelých spevokol, veľmi pekne.

15.mája - nedeľa Zoslania Ducha Svätého (Turíce). Pred ambónom celý týždeň horelo počas sv. omše 7 sviec.

26.mája - na sviatok Božieho tela

Púť na Veľké Borové

a krvi Kristovej boli oltáriky okolo kostola. Dievčatá rozsypali kvietky. Bolo dobré počasie.

30. mája našu farnosť navštívila rehoľa minoritov, ktorá mala o 9.00 hod. sv. omšu. Boli to minoriti z celého Slovenska (Spišský Štvrtok, Levoča, Brehov, Bratislava) a na Liptove mali duchovné cvičenie. K nám prišli z Vlkolínca, kde nocovali. Bolo ich 15, z toho 10 boli ako kňazi,

3 ako rehoľníci a 2 boli ako študenti. Obdivovali pamiatky a sochy nášho kostola. Veľmi sa im kostol páčil.

3. júna bol sviatok Božského Srdca – odpust Na Dlhej Lúke. Odpustovú slávnostnú sv. omšu mal náš vdp. farár. Celý mesiac sme sa 15.min pred sv. omšou modlili litánie k Božskému Srdcu.

10.-11.júna naši birmovanci aj s ostatnými prihlásenými veriacimi, (niektoré matky s prvoprijímajúcimi deťmi a aj cudzí) si vykonali púť do Čenstochovej (Poľsko). Bolo ich 49. Samozrejme aj s našim vdp. farárom, ktorý bol hlavný organizátor. Všetci boli s touto púťou veľmi spokojní a odniesli si veľa duchovných zážitkov.

22.júna sme navštívili asi 24 veriacich vrátane detí, nášho predošlého vdp. farára Františka v Lipt. Jáne. V tento deň bolo 20 rokov, ako mal kňazskú vysviacku v Spišskej Kapitule. O 19.00 hod. bola sv. omša obetovaná zaňho. Potešil sa deťom, ktoré mu na začiatku sv. omše zaspievali, ale aj spevokolu dospelých a ostatným veriacim. Zaspieval mu aj jeho spevokol z Lipt. Jána. Po sv. omši nás všetkých aj domácich, ktorí boli v kostole, pozval na faru. Spoločne sme si všetci posedeli pri pohostení a občerstvení. Našej návšteve sa veľmi potešil. Celú farnosť dal pozdravovať.

27.júna sme skupina 9 žien putovali s krížom na odpust Sv. Ladislava do Lipt. Matiašoviec. Najviac nás prekvapil náš vdp. farár, keď nás na hl. ceste autom predbiehal a my sme ani nevedeli, že bude hlavným celebrantom na odpustovej slávnostnej sv. omši. V duchu sme sa aj potešili.

Posledná naša púť doteraz bola na sviatok Cyrila a Metoda, na Veľké Borové. S touto púťou, sme boli po vyhlásení vdp. farárom, veľmi prekvapení. Vdp. farár po organizačnej stránke všetko

Prvé sväté prijímanie

zariadil s Marekom Sihockým, ktorý aj s p. Martuškou Ďuroňovou pripravili chutný guláš, na ktorý boli pozvaní všetci prítomní zúčastnení sa sv. omše o 11.30 hod. V peknom Borovskom kostolíku, zasvätenom Povýšeniu Sv. Kríža. Hlavným celebrantom bol náš vdp. farár spolu aj s vdp. farárom z Veľkého Borového. Miništrovali naši chlapci. Spieval detský spevokol aj spevokol dospelých. Kostol bol plný. Z Kvačian nás bolo asi 70 a ostatní boli domáci a chalupári. Po sv. omši sme si pri guláši, chutných koláčoch a občerstvení spolu podebatili. Úprimné Pán Boh zaplať patrí rodine Sihockej, p. M. Ďuroňovej a ženám, ktoré napiekli chutné koláče. Najväčšiu vďaka vyslovujem vdp. farárovi, ktorý sa o toto spoločné stretnutie postaral.

Čo sa týka reštauračných prác od začiatku roku v našom kostole:

19.2.2016 – bola vzatá krstiteľnica do Levoče, kde sa robí reštaurátorský výskum a bude sa žiadať na ňu do konca roka grant.

18.3.2016 – reštaurátori, manželka Lipkovičovi doniesli a založili posledné časti hl. oltára – ozdobné krídla, ktoré sú po bokoch oltára. Tým by bolo reštaurovanie hlavného oltára ukončené.

V závere môjho článku sa chcem všetkým poďakovať za finančné milodary na kostol, ale aj za prácu, modlitby a spevy, ktoré obetujete za našu farnosť, aby naša farnosť bola živou farnosťou a ďalej sa rozrastala.

Prijali sviatosť krstu:

18.6.2016 – Martin Jendrušák

26.6.2016 – Patrik Kojš

Prijali sviatosť manželstva:

21.5.2016 – Júlia Gromská a Milan Kojš

Opustili nás: 6.2.2016 – Miloslav Staník (67-ročný)

tajomníčka FR

Bilancovanie činnosti charity za 1. polrok 2016

Snažíme sa konať dobro ľuďom okolo nás. Naša činnosť pozostáva z množstva služieb a prác občanom ktorí nás potrebujú.

Naša činnosť v priebehu polroka 2016:

- 11.2.2016 návšteva našich starých a chorých občanov s malým darčekom
- 13.3.2016 sa konala krížová cesta Kvačianskou dolinou na Roháč, charita zakúpila kyticu na kríž
- 16.4.2016 natieranie krížovej cesty okolo kostola za pomoci birmovancom
- 19.-20. 5.2016 natretie kríža na Suchej
- údržba a čistenie ostatných krížov v obci
- 2.-3.7.2016 niektoré členky sa zúčastnili púte v Levoči
- 5.7.2016 na sviatok sv. Cyrila a Metoda bola poriadaná púť na Veľké Borové – naše členky prispeli napečením koláčov na pohostenie pre pútnikov a miestnych obyvateľov Veľkého Borového
- rehoľnou sestričkou Júliou z Domu sv. Kláry sme boli požiadaní o pomoc pre opatrovanie ťažko chorých v Liptovskom Mikuláši a Liptovskom Hrádku na určité dni, s čím sme súhlasili

Naši milí občania, kedykoľvek budete v núdzi a budete potrebovať akúkoľvek pomoc: či už doniesť obed, nákup, lieky alebo odvoz, sú tu pre Vás členky charity. Nebojte sa nás osloviť všetko urobíme radi, s láskou a diskretné.

koordinátorka FCHMK

Odpadové hospodárstvo

Obec Kvačany začiatkom roku 2016 riešila odpadové hospodárstvo v rámci novej legislatívy SR. Zmena v zákone spočívala v tom, že obec musela uzavrieť zmluvu s organizáciou zodpovedných výrobcov na komodity ako je papier, sklo, plasty, ktorá bude následne hradíť náklady na triedený zber priamo príslušnej zbernej spoločnosti bez ďalšieho finančného zataženia obce. Výrobcovia teda uhradia všetky náklady spojené so zberom, prepravou a prípravou na opätovné využitie a recykláciu.

Nový systém financovania triedeného zberu, vyplývajúci z nového zákona o odpadoch, účinného od 1.7.2016, prinesie obci úsporu v rozpočte. Teda čím viac odpadu vytriedime, tým menej bude zmesového odpadu, ktorý vyvážame jeden krát do mesiaca v 110 l nádobách. Pre občana to znamená, že ak bude triediť papier, sklo, plasty a nebude tento odpad vyvážať ako zmesový v 110 l nádobách, tak sa zníži množstvo zmesového odpadu a úmerne k množstvu sa zníži aj cena, ktorú obec zaplatí. Zníženie ceny potom obec môže premietnuť do poplatku za odpad. V opačnom prípade, pri náraste zmesového odpadu, bude obec nútená zvyšovať poplatky za komunálny odpad. Preto je na nás občanoch, ako sa postavíme k tejto výzve.

K odpadovému hospodárstvu obecné zastupiteľstvo schválilo aj VZN Obce Kvačany č. 2/2016 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Kvačany, ktoré nadobudlo účinnosť 1.7.2016.

V rámci legislatívy boli prerokované a schválené aj:

- VZN Obce Kvačany č. 1/2016 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky,
- Dodatok č. 4 k VZN č. 2/2013 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia na rok 2013,
- VZN Obce Kvačany č. 3/2016 o poskytovaní opatrovateľskej služby na území obce Kvačany, ktoré sú zverejnené na stránke obce Kvačany (www.kvacanylm.sk).

HLAS V OBCI KVAČANY

Podujatia v obci

6. 2. 2016 MSSČK zorganizoval pochod v maskách cez Kvačany a fašiangovú zábavu

13. 2. 2016 v Kultúrnom dome v Kvačanoch Ochotnícky divadelný súbor zo Žiaru odohral divadelné predstavenie Prebuď sa, Katarína!

20. 2. 2016 uvítanie detí do života:
- Oriešková Linda
- Petran Matúš

30. 4. 2016 stávanie májov

08. 5. 2016 Deň matiek

14. 5. 2016 TJ Kvačany usporiadala II. ročník futbalového turnaja KAMA CUP

4. 6. 2016 Deň detí
18. 6. 2016 Deň s Mufuzou
25. 6. 2016 pálenie Jánskych ohňov
9. 7. 2016 Kvačiansky kotlík

Touto cestou chceme poďakovať všetkým, ktorí sa na týchto akciách organizačne a sponzorsky podieľali.

Demografia obyvateľstva v roku 2015 v Kvačanoch:

stav obyvateľstva k 1. 1. 2015	577
pristahovaných	2
narodených detí	2
odšahovaných	10
úmrtie	6
stav obyvateľov k 31. 12. 2015	565
(z toho žien – 288 a mužov – 277)	

Oznámenie pre občanov

Obecný úrad v Kvačanoch uzatvára nájomné zmluvy na hrobové miesta na cintorínoch v Kvačanoch a na Dlhej Lúke. V prípade neuzatvorenia nájomnej zmluvy sa bude postupovať podľa zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve. Preto Vás prosíme, ak máte v obci nejaké hrobové miesta, a nemáte uzatvorenú platnú zmluvu, zašlite nám e-mailom na obec@kvacanylm.sk alebo písomne na

adresu obecného úradu údaje:

- o pochovaných - meno, priezvisko, dátum narodenia, dátum úmrtia (v prípade, že nie je známy úplný dátum, stačí len rok) a číslo hrobového miesta podľa označenia na mapách príslušných cintorínov,
- kto bude nájomcom (platiteľom) - meno, priezvisko a adresu.

Potom je potrebné nájomnú zmluvu podpísať na obecnom úrade v Kvačanoch.

Zoznam hrobových miest, ktoré majú uzatvorenú nájomnú zmluvu, zoznam hrobových miest na zrušenie, ako aj zoznam hrobových miest, ktoré nemajú uzatvorenú nájomnú zmluvu, spolu s mapami cintorínov, nájdete na <http://www.kvacanylm.sk/stranky/cintoriny-kvacany-dlha-luka>

V prípade nejasností nás kontaktujte na tel. čísle 044/5597597.

Z činnosti OZ Oblazy

Už tradične by som sa s vami rád podelil o naše aktivity od posledného vydania Katarínskeho hlasu.

Zamýšľané dokončenie vyhlídky ešte tesne pred Vianocami nám už pri dohodnutej brigáde vyhovoriť naše manželky. A dobre urobili. Terén zďaleka nebol ideálny a pár dní pred Vianocami by z toho mohol vzniknúť asi jedine problém. Aj tak sme ale s Martinom Petrášom aspoň úspešne navrátili a osadili do betónu, ktorý sa robil v spolupráci s deviatkami ZŠ Kvačany a Palim Šimovčekom, kotviace tyče. Niektoré vrty sme robili až meter hlboké a nešetřili sme chemickými kotvami, aby sme vyhlídku riadne ukotvili o skalu pod ňou, takže veríme vyhlídka nikam nepôjde.

Hlavný sponzor akcie Nadácia Orange nám následne odsúhlasila preloženie dokončenia projektu až do ďalšieho roku, tak sme si mohli trochu odľúknuť, resp. ešte raz poriadne premyslieť, ako vyhlídku na mieste zmontovať a dostať na svoju pozíciu.

Predsa len sa jedná o 1.5t ocele na kraji 78m hlbokého kaňonu a pôvodný zámer bol montovať ju komplikovane po malých častiach. Keď som však raz na ceste do Mikuláša uvidel v protismere idúcu „Tatra V3S autožeriav“, problém sa podstatne zjednodušil a začiatkom apríla sme už osádzali základnú konštrukciu pekne vcelku. Milan Galica pomohol vyriešiť logistické problémy a vďaka šikovnej obsluhu žeriava a obeťavosti chlapov okolo Mareka a Tóna Považského sa nám to podarilo dokonca bez toho, aby sme čo i len halúzku v NPR zlomili.

Predstava, že sa hneď bude kľásť za pomoci Jána Hajurku a Vlada Ďuroňa ml. rovno aj drevená podlaha sa vďaka jej komplikovanosti ukázala ako naivná, ale za jeden deň sme zvládli aspoň kompletnú oceľ a nejakú tú prípravu dreva, ktoré prišlo na rad vďaka komplikovanému počasiu a zliepaniu partie až o pár týždňov neskôr.

Taktovku si zobral do ruky tento krát Ján Hajurka a spolu so mnou a

Stavba vyhlídky v Kvačianskej doline

striedavo s Marekom Hulejom či Petrom Šrobom sme na oceľ za zhruba 4 dni „nahádzali“ aj drevo. Ešteže to Jano s rôznymi píliami zvláda bravúrne. Z vrchu to tak nevyzerá, ale pod podlahou sa nachádza komplikovaná spleť presných výrezov, zárezov, úkosov, vrtov... Pri týchto akciách robil ochotného vodiča Pavol Mataj, ktorý nám dokázal, že Lada Niva môže hore Hladkou skalkou behať aj s naloženým príviesným vozíkom.

Montáž nerezovej siete akožto výplne zábradlia, ktorej sme sa tak trochu obávali, sme nakoniec za doobedie zvládli za pomoci p. Jána Kojša a Michala Benikovského, ktorí nás okrem tejto akcie vytiahli aj z iných logistických nástrah počas minulých brigád a patrí im za to vďaka. Nie hocikto vám potom, ako pokazíte jednu elektrocentrálu, dovezie na počkanie elektrocentrálu z Kráľovej Lehoty, dokonca až priamo do doliny, či behá hore-dole dolinou po zabudnuté náradie a podobne.

Potom nasledovalo už len jedno ďalšie, tentoraz nočné kotvenie s Martinom Petrášom a vyhlídka bola po technickej stránke hotová.

Reálne ale samozrejme ešte zostávalo vyhlídku skolaudovať. Tých pár úkonov sa už ale po skúsenostiach s prvou vyhlídkou na Malom Roháči zvládlo relatívne ľahko a od 30.6.2016 je Vyhlídka na Kobylinách oficiálne otvorená pre verejnosť.

Z doterajšieho pozorovania môžem povedať, že sa razom zaradila medzi najväčšie atrakcie doliny a Kobyliny už dnes obídu iba tí najviac opatrní, pri-

Partia robotníkov pri výstavbe vyhlídky

Vyhliadka na Kobylinách

čom v minulosti veľká časť ľudí Kobyliny z obáv o svoju bezpečnosť zďaleka obchádzala. Zabezpečená vyhliadka tiež už aj bez namontovaných ostatných zábradlí sťahuje na seba návštevnosť, ktorá inak smerovala prevažne mimo značeného chodníka. A už teraz verím plní svoj účel: „Chrániť ľudí, prírodu a popritom propagovať ako naše prírodné krásy, tak i samotnú dobrovoľnícku činnosť“.

Nejdem na záver menovať všetkých, ktorí priložili ruku k dielu. Na vyhliadke sa odrobilo úctyhodných okolo 400 hodín dobrovoľníckych prác a ja som veľmi rád, že sme túto vyhliadku postavili prakticky svojpomocne. Koho som nespomenul ani v iných článkoch, nebolo to naschvál. Každopádne ďakujem všetkým, ktorí si dokázali uhrýznúť zo svojho voľného času či nás inak podporili. Verím, že sa to oplatilo a že dáme dohromady aj nejakú príjemnú akciu spojenú napr. s otvorením vyhliadky.

Mimo vyhliadku sa odviezol v OZ Oblazy zase kus byrokratickej práce. O.i. Ing. Pavol Tylka ochotne ako každý rok spracoval účtovníctvo našej organizácie. Na valnom zhromaždení som, nakoľko už uplynuli 4 roky od „nového začiatku nášho združenia“, ponúkol svoju funkciu predsedu ostatným prípadným uchádzačom. Žiaden iný kandidát sa nenašiel a tak som bol na tento post znovuzvolený opäť ja a ide-me ďalej.

Verím, že za tie 4 roky môžeme povedať, že máme za sebou úspešný návrat na scénu tretieho sektora. Podarilo sa nám obnoviť Náučný chodník Prosieckou a Kvačianskou dolinou, postavili sme vyhliadky na Malom Roháči a na Kobylinách, prístrešok s ohniskom pod dolinou, vyzerá, že sa nám podarilo zabezpečiť financovanie OZ Oblazy do budúcnosti, spropagovali sme našu lokalitu a ukázali, čo všetko sa dokáže, keď si aj len úzky okruh ľudí niečo zaumieni.

Teším sa na ďalšie projekty a neváhajte sa na mňa či nás obracať s podnetmi.

Príjemné leto želim

Ján Chlebík, predseda OZ Oblazy Verejné priestranstvá v Kvačanoch

V poslednom čísle Katarínskeho hlasu som informoval o našej snahe získať grant vo výške 4750 EUR na projektovú dokumentáciu riešenia verejných priestranstiev v Kvačanoch. V Programe na obnovu dediny r. 2016 sme nakoniec uspeli. Pilne sa už pod taktovkou architektov Bálekovcov pracuje aj na samotnej dokumentácii, kde si aj obecné zastupiteľstvo absolvovalo dve konštruktívne stretnutia ohľadom možného riešenia priestoru blízkeho okolia obecného úradu v Kvačanoch, t.j. centra obce.

Pozemok musí plniť viacero funkcií, ako napr. prístup k okolitým nehnuteľnostiam i s nákladnými vozidlami, parkovanie, vedenie rôznych sietí, musí reprezentovať, neúšití pritom súčasný charakter obce, atď., a tak sú možnosti tohto úzkeho a relatívne malého priestoru dosť limitované. Už sa ale vyzerá vyštngali tie najväčšie otázky a máme hotové prvé štúdie.

Jedná sa len o tvorbu projektovovej dokumentácie, takže to neznamená, že by sa išlo rovno stavať. To bude predmetom ďalších riešení a hlavne hľadania financií. Kto by sa ale chcel o problematike pobaviť, som mu k dispozícii.

**Ján Chlebík, predseda
komisie pre rozvoj obce**

Kvačiansky kotlík

Už tradične sa druhý júlový víkend konala v Kvačanoch súťaž vo varení gulášu „Kvačiansky kotlík“.

Tento rok sa do súťaže prihlásilo 28 tímov. V noci z piatka na sobotu nás trošku vystrašila búrka, ale cez deň sme si užili slniečka. Na začiatku dal požehnanie náš pán farár a zábava mohla začať na plné obrátky. Bodaj by nie, keď hlavné slovo mal moderátor – zabávač Vladimír Balco, potom to roztočili súrodenci Murínovci s ľudovou hudbou. Bohatý program ešte doplnila tombola a neprekonateľná pena od hasičov z Liptovského Mikuláša, ktorí vyčarili úsmev našim najmenším gulášnikom. Akciu prišla podporiť aj stála hlavná porotkyňa Martina Halinárová Jašicová, ktorá po porade s porotcami a sčítaním bodov skonštatovala, že víťazom sa stal tím MĚĎA-BĚĎA, nováčik v našej súťaži. Verím, že si každý prišiel na svoje a teší sa s nami na ďalší už 6-ročník tejto kultúrno-zábavnej akcie.

Na záver by som sa chcel poďakovať Všetkým, čo sa na akcii podieľali usporiadateľsky. Pánovi starostovi, Adriane Bošancovej, Romanovi Lasákovi, Martine Tkáčovej, Jane Slotkovej za hodiny venované prípravám a taktiež všetkým, čo nám pomáhali priamo na mieste.

Milan Galica

Deň s MUFUZOU

Dňa 18.06.2016 to na kvačianskom ihrisku žilo. Starostovia Liptova si obliekli futbalové dresy a odohrali „majstrovský“ futbalový zápas s Mužstvom futbalových zázrakov MUFUZA. Ivan Jakeš, Oli Bestandig, Martina Jašicová Halinárová, Tomáš Medveď, Ľuboš Maliňák a mnoho ďalších osobností rozpútali športovú zábavu, ktorá sa vo veselom duchu niesla do skorých ranných hodín. Oceňujeme zodpovedný prístup v tréningovej príprave, bojovnosť, dravosť, originálny pokrik a hlavne zmysel pre humor starostov z Liptova, ktorí mali odvahu a chuť obuť

si kopačky, zašportovať si a dobre sa zabaviť. Ďakujeme primátorovi mesta Liptovský Mikuláš Jánovi Blcháčovi, že si našiel čas a prišiel vychytať góly v bráne domácich. Keďže počasie nesklamalo a hlavným heslom dňa bola najlepšia zábava, skvelý futbal, tombola, divácke súťaže, „Mufuzáci“ a organizátori pre tisícku divákov pripravili bohatý kultúrny program, v ktorom si zaspievali deti spolu s Mircom a Jakubom Ružičkom, pre skôr narodených zahrála a zaspievala speváčka a heligonkárka Vlasta Mudříková, sólista opery Ján Babjak, Róbert Halák, na gitare zahrál a zaspieval Tomáš Bezdeda a na svoje si prišli aj fanúšikovia rockových hitov, ktorým sa predstavili Marián Greksa, Henry Tóth a ďalší. K dobrej zábave neodmysliteľ-

ne patria vtipy, ktoré odzneli v podaní Ivana Tuliho Vojteka, Rasta Piška, Pala „Cinege“ Topolského, Rasta Sokola a Igora Krempaského, ktoré pobavili a spríjemnili sobotňajší večer. Touto cestou by sme chceli poďakovať všetkým zúčastneným starostom, starostkám, primátorovi a návštevníkom za účasť a výbornú zábavu, „Mufuzákom“ za skvelý program, organizátorom podujatia obci Kvačany, starostovi Jozefovi Grúňovi, Milanovi Galicovi, Adriane Bošancovej a všetkým usporiadateľom za obetavosť, ochotu a čas venovaný prípravám tohto veľmi pekného podujatia. Na záver už len ako povedal starosta obce Kvačany Jozef Grúň: „Bez Vás by to nebolo ono. ĎAKUJEME!“

Ada Floreková

Miestny spolok SČK

Kvapka krvi

Katarína Čonková

*Aby si šťastný bol,
keď vidíš, ako človek trpí,
odváž sa a daruj mu
kus svojej krvi.*

*Ak uvidíš na ceste či stavbe
úraz ako prv,
neváhaj a ponúkni im
svoju krv.*

*Ponúkni ju matke,
ktorá rodí,
kombajnístovi,
čo úrodu zberá z poľí,
letcovi,
keď skrátíť musel dlhý let,*

*včelárovi,
keď vyberá sladký med,
babke,
čo práve vychádza z dvier,
vodičovi,
čo náhle zmenil cesty smer,
nemluvňaťu,
by malo jej ešte viac
i smelým mužom pre dlhú cestu
na mesiac.*

*Daruj ju tým,
ktorí v cieľi boli prví,
získaš šťastie
a na ich úspechy i ty budeš hrdý.*

*Tvoja krv červená
veľkú cenu má,
keď život i šťastie
iným ľuďom dá.*

Za rok 2014-2015 boli MsSČK v Kvačanoch obdarovaní títo bezpríspevkoví darcovia krvi za obec Kvačany

Meno	Počet odberov
Mliečková Michaela	4x
Stromčeková Ľubica	3x
Grúňová Danka	2x
Kunová Katarína	2x
Hajurková Anna	1x
Mliečko Ľubomír	7x
Frič Karol	6x
Račko Martin	5x
Drbjak Martin	4x
Krčmárek Ján	4x
Galica Milan	3x
Mikuš Miroslav	3x
Grúň Marek	2x
Húska Peter	1x

Za všetkých, ktorým ste pomohli
ĎAKUJEME!!!

**Predsedníčka MsSČK v Kvačanoch
Michaela Mliečková**

Akcie MsSČK v Kvačanoch v roku 2016

Kvačiansky kotlík

Fašiangový pochod obcou Kvačany

II. ročník futbalového turnaja KAMA CUP

Veselý život škôlkára ...

Život v našej materskej škole v 2. polroku pokračoval tradične veselým karnevalom v priestoroch jedálne, ktorá sa rozjasnila farebnou výzdobou, stužkami a balónmi. Karneval začal otvorením brány do kráľovstva masiek. Mohli sme stretnúť víly, princezné, spidermanov, pirátov a iné rozprávkové bytosti. Po predstavení masiek sa začala ozajstná zábava – deti súťažili v rôznych aktivitách, tancovali a pochutnávali na

jom sa majú vyháňať.

V apríli MŠ navštívilo divadlo „Príbeh“ zo Žiliny s interaktívnym predstavením „Ako si dedko s babkou nazívali“. Nestačilo sa však len pozerať a počúvať, bolo treba babke a dedkovi pomôcť a poradiť.

Druhá májová nedeľa patrila všetkým mamičkám. Deti svojim vystúpením v kultúrnom dome – pesničkami, básňami, scénkami a tančekom

výbornom občerstvení, ktoré nám pomohli pripraviť rodičia. V závere deti čakalo prekvapenie s darčekom.

Triedu predškolákov naďalej navštevovali študenti zubného lekárstva z Košíc z projektu „Dentalalarm“. Deti sa zaujímavými praktickými činnosťami a hrami dozvedeli o dôležitosti starostlivosti o zubný chrup, o súvislostiach medzi zubným povlakom a ochoreniami zubov, naučili sa ako týmto ochoreniam predchádzať, osvojili si správne stravovacie návyky, ktoré pomáhajú predchádzať problémom so zubami a naučili sa akým potravinám či nápo-

prejavili lásku a poďakovanie za všetko, čo pre nich mamičky robia. Usilovne zhotovovali darčeky, ktorými svoju najdrahšiu mamičku po vystúpení odarovali.

Spoločne so všetkými deťmi sme v slnečný májový deň prežili radostné dopoludnie v „Babylande“ vo Ville Betule v Liptovskej Sielnici. Vyskúšali a otestovali sme všetky preliezačky, skákačky, hojdačky a šmýkačky. Vrátili sme sa unavení, ale šťastní a plní zážitkov z pekného dňa. Za príjemný zážitok a sponzorstvo ďakujeme p. Jánovi Hajurkovi a p. Matulániovej.

Naši odvážni predškoláci koncom mája na predplaveckom výcviku dokázali, že sa vody neboja. Naučili sa správne dýchať, loviť puky a osvojili si elementárne základy splývania a plávania. Za šikovnosť a získané zručnosti boli odmenení „Mokrým vysvedčením“, medailou a zmrzlinou.

Deň detí sme oslávili celodenným výletom spoločne s rodičmi v zábavnom parku „Obrovo“ v Čutkovskej doline pri Ružomberku. Deti spoznali jedinečný svet obra Čutka a zažili kopec

zábavy – animačný program, súťaže, lanový prekážkový park, kresliaci kútky, veľký 3D šach, trampolíny a iné.

Naši predškoláci v apríli úspešne zvládli zápis do školy. Bol to pre nich dôležitý a významný deň a na školu sa už veľmi tešia. Preto sme sa s nimi v závere školského roka rozlúčili peknými darčekom a výbornou tortou od p. Piatkovej Stanky. Zaželali sme im veľa síl, aby z nich boli usilovní žiaci z ktorých budú mať radosť nielen pani učiteľky, ale hlavne rodičia.

Veľkým zážitkom bol príchod jazdeckých koní z Bobrovníka do materskej školy. Deti si vyskúšali jazdu na koni, oboznámili sa so životom a starostlivosťou o takéto zvieratá. Touto cestou ďakujeme p. Marekovi Sihockému, p. Petlušovej a dcére Petke, ktorí sa postarali o nezabudnuteľný zážitok pre všetky deti našej škôlky.

Prežili sme ďalší pekný školský rok – zažili sme veľa zaujímavých, príjemných a poučných chvíľ, hier, aktivít a výletov a budeme mať na čo spomínať. Aj naďalej sa budeme snažiť pripravovať akcie, na ktorých deti zažijú veľa dobrodružstiev a nových poznatkov.

Touto cestou chceme POĎAKOVAŤ všetkým rodičom, ktorí nám pomáhali akoukoľvek pomocou zveladiť škôlku, ale nás aj podporovali, povzbudzovali vo všetkom.... Ďakujeme rodine Šimovčekovej, ktorá sa podieľala nielen na zveladení škôlky, ale aj pri organizácii rôznych akcií, veľké POĎAKOVANIE patrí Zuzke Kellovej s rod., Jankovi Chlebíkovi s rod., rodinke Grochalovej, Duchovnej, Granátovej, Juráňovej, Fiedorovej, ktorí nám venovali nemalý kúsok svojho osobného času, proste ĎAKUJEME naozaj všetkým, aj tým, ktorých sme nespomenuli...

Želám Vám všetkým v mene celého kolektívu krásne leto a detičkám veľa pekných prázdninových zážitkov.

Soňa Tkáčová, Katarína Žišková, MŠ Kvačany

Päťdesiatprvý rok našej základnej školy

Ďalší jún je opäť za nami. Znova bilančujeme, hodnotíme, vyvodzujeme poučenia, prijímame opatrenia... Pripravujeme nový školský rok. Tento bol náročný (oslavy päťdesiateho výročia, komplexná inšpekcia po pätnástich rokoch, štrajk učiteľov, exkurzie a výcviky, realizácia projektu...), pestrý mnohými podujatiami, veľmi krátky z pohľadu učiteľov, taký akurát z pohľadu žiakov.

Opäť nás posunul v rovine osobných vzťahov, riešení rôznych situácií i v hľadaní ďalších perspektív školy. Lebo tá je obrazom vývoja spoločnosti a tiež našej regionálnej Komunity priateľskej deťom. Bohužiaľ je priam neuveriteľný štatistický vývoj počtu jej žiakov. Rok 1965- 381 žiakov.

Najvýraznejšie zmeny v počte žiakov školy:

1965-1970: – 75 žiakov

1990-1995: – 60 žiakov

2005-2010: – 40 žiakov

2010-2016: – 30 žiakov

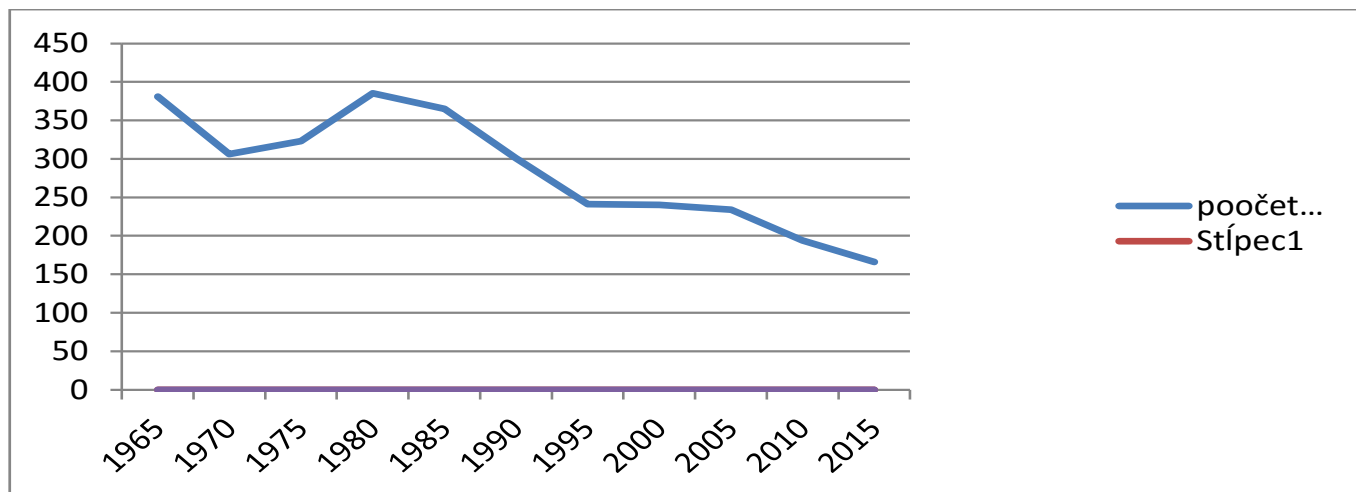
Kým v roku 2000 školu navštevovalo už len 240 žiakov, v roku 2015 bolo v škole zapísaných 166 žiakov. Do budúceho prvého ročníka sme zapísali 14 žiakov, v júni zo školy odiš-

Atletický päťboj O pohár riaditeľky školy

Vystúpenie žiakov v domove dôchodcov

Počet žiakov školy v rokoch 1965-2015:

lo 22 deviatokov. Opäť pokles žiakov v budúcom školskom roku. Je preto prirodzené, že sa usilujeme o každého žiaka a premýšľame o budúcnosti školy pri odchode každého ďalšieho. Nie je to len z dôvodu financovania školy, ale na základe našich skúseností vieme, aký dôležitý je optimálny počet žiakov v triedach pre ich osobnú motiváciu. S tromi učiteľmi ukončíme pracovný pomer z dôvodu nadbytočnosti.

V školskom roku sme dosiahli viacero významných vynikajúcich úspechov našich žiakov. Žiakov sme zapojili do temer všetkých súťaží organizovaných v regióne pre žiakov základných škôl a najúspešnejší z nich nás reprezentovali na krajských kolách matematickej, chemickej, geografickej a dejepisnej olympiády, krajskom kole v atletike a v stolnom tenise. Žiačka Katarína Valová postúpila na celoslovenskú súťaž Štúrov Zvolen. Vďaka finančnej podpore Rodičovského združenia pri základnej škole sme mohli obdarovať 45 najaktívnejších žiakov školy výletom do Harmaneckej jaskyne a Španej doliny. Najúspešnejšia žiačka spomedzi žiakov 1. stupňa Timea Kelová bola navyše obdarovaná tabletom od firmy Citycom, ktorá našu originálnu súťaž už niekoľko rokov ochotne sponzoruje. Víťazkou súťaže Najaktívnejší žiak školy na 2. stupni sa už po tretíkrát stala s veľkým bodovým odstupom žiačka 9. ročníka Katarína Valová. Rodičovské združenie jej prispelo sumou 150 eur na nákup bicykla.

V prírode s ornitológom

Svetový deň zdravia – Hodinka športu

Mikuláš v škole

Projekt Skúsme to spolu

Na začiatku budúceho školského roka, ktorý bol vyhlásený za Rok čitateľskej gramotnosti, sa sústreďíme na dokončenie odbornej učebne fyziky a chémie, odbornej učebne výchovných predmetov 1. stupňa a viac pozornosti a investícií si zaslúži žiacka školská knižnica. V školskom areáli je potrebné inovovať náučné tabule a zo zisku z letnej činnosti školy plánujeme prispieť na výstavbu workoutového ihriska v priestore za telocvičňou školského areálu.

No najprv je pred nami leto. Verím, že bude naplnené slnečnými dňami a samými príjemnými zážitkami. Všetci zrelaxujeme, načerpáme pozitívnu energiu i inšpiráciu a k septembru zodpovedne pripravíme podmienky pre päťdesiaty druhý rok našej úspešnej kvačianskej školy.

Prváci – Týždeň zaujímavého čítania

Hrdíme sa titulom Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom

Na galavečeri 27. snemu ZMOS-u, ktorý sa uskutočnil 18. mája 2016 v Bratislave získala obec Kvačany v spolupráci so Základnou školou v Kvačanoch ocenenie „Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom za rok 2015.“ Cenu prevzal starosta obce Jozef Grúň s riaditeľkou školy Mgr. Máriou Rypákovou za prítomnosti predsedu ZMOS Michala Sýkoru od generálneho riaditeľa Komunálnej poisťovne, a.s. Vienna Insurance Group, Ing. Vladimíra Bakeša a správkyni Nadácie pre deti Slovenska Dany Rušinovej.

Z ôsmich laureátov ocenenia (Obce Častkov, Dolný Lopašov, Kvačany, Lipová, mestá Partizánske, Považská Bystrica, Zvolen a Žiar nad Hronom) na základe naplnenia princípov ocenenia boli výberovou komisiou ocenené a finančne odmenené sumou po 3 000 eur dve samosprávy: obec Kvačany a mesto Zvolen. Pri Kvačanoch rozhodlo okrem iného aj to, že obec spolupracuje so základnou školou, pracuje na naplnení princípov mapovania potrieb detí a mladých ľudí a participácie mladých na verejnom dianí.

Ocenenie „Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom“ je ocenenie Nadácie pre deti Slovenska spolu s partnermi pre komunity a samosprávy, ktoré systematicky a udržateľne na úrovni svojich politik, stratégií, plánov, financovania a najmä reálnych aktivít vytvárajú pre deti a mladých ľudí prostredie, v ktorom sa cítia bezpečne, majú v ňom naplnené svoje potreby a sú rovnocennými a rešpektovanými partnermi dospelých. Ocenenie bolo udeľované prvýkrát a môžu ho v jednom roku získať najviac traja držiteľia.

Princípy KPDAm podľa Nadácie pre deti Slovenska

Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom (KPDAm) je projektom cielej podpory rozvoja komunit, v ktorej sú deti a mladí ľudia rovnocennými a rešpektovanými partnermi dospelých. Miesto, kde

deti a mladí ľudia majú vytvorené bezpečné fyzické a psychické prostredie, aby mohli vyjadriť to, čo si myslia, čo im v komunite chýba, čo by sa mohlo zmeniť, čo by v nej chceli robiť...

Ocenenie „Komunita priateľská deťom a mladým ľuďom,“ je ocenením naplnenia nasledovných princípov:

Komplexnosť - spočíva v zapojení všetkých partnerov, ktorí sú ochotní spolupracovať, vo využívaní potenciálu rôznorodosti členov komunity. Pri prijímaní rozhodnutí komunita zohľadňuje ich dopad na život detí, mladých ľudí a ich rodín a uprednostňuje také riešenia, ktoré ich podporujú.

Pravidelné mapovanie potrieb - aktuálnych a vznikajúcich potrieb detí a mladých ľudí v komunite a v samospráve. Na základe mapovania javov spoločenstva, analýzy potrieb detí a vyhodnocovania zodpovednosti dospelých a komunity je možné identifikovať prioritné javy.

Participácia - KPDAm vytvára prostredie založené nielen na princípe „byť vypočutý“, ale aj „byť počutý“ spojený s rešpektujúcim prístupom

v rodine, v škole. Komunita neplánuje všetko pre deti a mladých ľudí z pozície dospelého, ktorý vie, čo je pre nich najlepšie, ale pýta sa priamo ich, čo by chceli a potrebovali, spoločne s nimi hľadá riešenia.

Systematický prístup a dôsledné zabezpečenie implementácie - KPDAm na základe identifikovania potrieb detí a mladých ľudí hľadá efektívne riešenia, ktoré identifikované potreby naplňajú. Investícia do detí a mladých ľudí nie je krátkodobá - v prítomnosti skvalitňuje ich život a vytvára vhodné podmienky pre ich maximálny rozvoj. Zároveň v nich vytvára pocit príslušnosti k miestnemu spoločenstvu, ktoré v dospelosti nebudú chcieť opustiť a do ktorého sa budú naďalej aktívne zapájať.

Sieťovanie a spolupráca - KPDAm má zriadenú pozíciu Koordinátora pre deti a mladých ľudí, resp. dbá o to, aby sa tejto oblasti v samospráve niekto aktívne venoval. Ide pritom o človeka, ktorého návrhy a aktivity bude samospráva podporovať, bude akceptovaný celou komunitou, vrátane detí a mladých ľudí a pre neho bude táto práca profesionálnou i osobnou výzvou.

Zdieľania zdrojov - ľudských, finančných, duševných. KPDAm vyčleňuje na realizáciu aktivít detí a mladých ľudí zodpovedajúce financie v rozpočte a prerozdeľuje ich transparentne - na základe verejnej výzvy, podľa vopred určených kritérií, ideálne so zapojením samotných detí a mladých ľudí do rozhodovania.

Nastavovanie procesov a rôznorodosť prístupov - KPDAm má zabezpečené mechanizmy, ktoré reagujú na neustále sa meniace podmienky v spoločnosti, a tým aj podmienky, v ktorých fungujú deti a mladí ľudia i celkový koncept detstva a mladosti.

Máme ocenenie a čo ďalej?

Samozrejme, cenou to nekončí. Naopak, je to len povzbudzujúci impulz na začiatku nášho úsilia vytvoriť komunitu priateľskú deťom. Z mapovania potrieb mladých ľudí a s ich aktívnou účasťou vzišiel ďalší projekt s názvom Kúsme to spolu, ktorý nám podporila Nadácia pre deti Slovenska v rámci Grantového programu Hodina deťom sumou 5300 eur. Hlavným cieľom tohto projektu je naučiť deti zmysluplne tráviť voľný čas, a tak predchádzať vzniku sociálno-patologických javov a rozvíjať efektívne spôsoby spolupráce detí, rodičov a učiteľov. Aj týmto projektom sme naplnili akútnu potrebu mladých ľudí - zmysluplné a aktívne trávenie voľného času, ktorého hmatateľným výsledkom je malý amfiteáter. Desať mesiacov sa štyri záujmové skupiny podieľali spolu s dospelými na jeho tvorbe. V rámci pravidelných popoludňajších stretnutí dve skupiny mladých stavbárov pod vedením p. uč. Kuchtu a p. uč. Janičinu pripravovali materiál na výstavbu amfiteátra. Opracúvali drevo, natierali a lakovali jednotlivé kovové i drevené časti, upravovali terén, spolu s dospelými skladali diely a študovali plány, ktoré im zhotovil Ing. Michal Bálek. Skupina mladých divadelníkov s p. uč. Matuškovou vytvorili scenár, v ktorom spracovali moderným spôsobom klasickú báseň Mor ho!, prepojili ju s hudbou a vtipom. Nacvičenú hru odohrali pri slávnostnom otvorení amfiteátra na konci školského roka. Štvrtá skupina – mladé modistky s p. uč. Valovou vytvorili a ušili kostýmy pre divadelné predstavenie a podsedáky na lavičky v amfiteátri. Počas pracovného víkendu sa zišli rodičia, učitelia a mladí ľudia, aby dokončili spoločné dielo pri dobrom guláši. Určite si mnohí pomysleli aj to, že jednoduchšie by bolo kúpiť hotový, ktorý by bol pekný, kvalitný a neboli by žiadne starosti pri jeho stavaní. Ale zmysel projektu spočíval v tom, aby deti pochopili, že veci nerastú v obchode na regáloch. Naše deti teraz vedia, že veci treba vymyslieť, naplánovať a urobiť. Najlepšie sa to darí v spolupráci všetkých. Aj vďaka rozvoju takýchto životných zručností nám vyrastajú žiaci, ktorí vedia prezentovať svoju prácu na verejnosti. Veľmi kultivovane prezentoval činnosť školy z pohľadu žiaka aj Peter Klepáč, žiak 9.A triedy, na tlačovej konferencii k oceneniu KPDAm 28. júna 2016 vo Zvolene,

ktorej sa zúčastnil spolu so starostom obce Jozefom Grúňom, zástupcami školy Antoniou Matuškovou a Petrom Kuchtom. Spolu so starostom informovali novinárov o tom, ako u nás funguje spolupráca medzi mladými a dospelými, čoho dôsledkom sú napr. príjemné farby na škole, školský holubník, či amfiteáter, ktorý sa môže stať vhodným priestorom na spoločne strávené chvíle mladých s dospelými. Ako dielo spolupráce tak bude slúžiť celej komunite.

Mgr. Antonia Matušková

Podakovanie za spoluprácu!

V roku 2013 oslávila prvá organizácia chovateľov poštových holubov na Slovensku, ktorá sídli vo Vrbcici, 90. výročie založenia. Pri príležitosti osláv členovia organizácie pripravili v priestoroch Múzea Čierny orol v Liptovskom Mikuláši prezentáciu svojej činnosti spojenú s praktickými ukážkami chovu poštových holubov. Prezentáciu navštívilo v priebehu týždňa cez tisíc záujemcov, hlavne žiakov miestnych základných škôl, medzi nimi aj žiaci zo Základnej školy v Kvačanoch. Žiaci a učitelia prejavili záujem o možnosť oboznámenia sa s chovom a prezentovaním poštových holubov aj ostatných žiakov školy. Tým začala naša spolupráca, lebo vedenie školy vytvorilo podmienky pre chov poštových holubov v areáli školy. Žiaci, ktorí prejavili záujem o chov a starostlivosť o holuby, vytvorili Krúžok chovateľov poštových holubov. Po roku činnosti im bol udelený Slovenským zväzom chovateľov poštových holubov štatút Školského holubníka pri ZŠ v Kvačanoch. Po odbornej stránke sa o krúžok starajú chovatelia základnej organi-

zácie Vrbcica, materiálne zabezpečuje chod holubníka SZ CHPH a škola. Za tri roky činnosti dosiahol Školský holubník úspechy v podobe reprezentácie Slovenska na Majstrovstvách sveta mladých chovateľov v ARADE (Rumunsko) a v tomto roku v NEBILE (Belgicko).

Holuby máme aj v testovacej stanici FCI v Nitre a zúčastnili sme sa dvoch celoštátnych výstav. Najväčším prínosom holubníka je prinavrátenie záujmu detí o prírodu. Dôležité je uplatňovanie získaných odborných vedomostí pri každodennej starostlivosti o holuby a príprava na preteky a výstavy. Členovia krúžku vytvorili skupinu, ktorá sa dokáže vzájomne podporovať, pomáhať si a prejavovať zodpovednosť voči holubom, ale aj k sebe samým navzájom.

Na tom, že úspešný holubník napreduje, má nemalú zásluhu riaditeľka základnej školy Mária Rypáková, ktorá svojím prístupom k činnosti mimoškolských aktivít na škole je príkladom pre ďalšie školy nielen v regióne Liptova.

Chcem sa touto cestou pani riaditeľke za členov krúžku a chovateľov základnej organizácie Vrbcica úprimne poďakovať a zaželať veľa úspechov a zdravia v jej náročnej práci, ktorú odvádza pri výchove mladej generácie. Verím, že naša spolupráca bude pokračovať v prospech mladých ľudí ZŠ v Kvačanoch.

Ján Včela, vedúci krúžku chovateľov poštových holubov

Prezident SZCHPH RNDr. Daniel DUDZIK na návšteve v Kvačanoch (prvý zľava)